

Palást címmel az 50. szám!

PALÁST

„A Bárány menyegzői lakomájára szóló meghívás arra bátorít minket, hogy tapasztaljuk meg a Krisztussal, az öröm és a szentség forrásával való bensőséges egyesülést.” (Ferenc pápa)

Húsvéti lakoma

Hiába folyik a csapból is, hogy keresztény Magyarországon élünk, személyes tapasztalatom, hogy Húsvét ünnepéről sokaknak még mindig a hasuk jut eszükbe: „Végre ehetjük a sonkát!” - tehát nem értik a lényegét. Más szóval: kis hazánk nagy részén Krisztus föltámadásának reményt adó csöndjét még mindig elnyomja a már nagyszombaton elkezdődő eszem-iszom, dínom-dánom ricsaja.

A lakmározás, evés-ivás a régi időkben egyébként a letelepedett életformához, a hosszabb ott tartózkodáshoz volt kapcsolva. Tehát valamiféle stabilitást, valamihez illetve valakihez tartozást feltételezett. Így a magyar „lakik” igénk („él, huzamosan tartózkodik valahol”), valamint a „lakmározik, jóllakik, teleeszi magát” kifejezések szoros kapcsolatban állnak egymással. Lassanként így fejlődtek ki a „lakodalmát lakja, jóllakik, belakik” igék, majd a nyelvújítás korára a „lakoma” főnév.

S lám, magyar nyelvünk szépsége fölfedi a „húsvéti lakoma” fogalom gazdag és mély tartalmát: ahová igazán tartozom, ahol szívem-lelkem otthona van (vö. Jn 1,38b), ott fogyasztom el a legünnepélyesebb módon az ételt - legyen az akár a családi asztal, akár a templom oltára. Tehát egy húsvéti ebéd vagy vacsora nem elsősorban táplálékbevitel, hanem igazi ünnep, azaz lakoma, mely nem attól válik értékesé, hogy degeszre tömjük magunkat, hanem attól, hogy ünneppé tesszük. Az étkezés kínál alkalmat az ünneplésre, nem pedig fordítva.

A zsidó hagyományoknak megfelelően Jézus már nagycsütörtök este „húsvéti lakomát” (pászka vacsorát) fogyaszt tanítványaiival. Az evangéliumok feltámadás-elbeszéléseiben pe-

dig érdemes megfigyelni, hogy a föltámadt Krisztus hány és hány alkalommal gyűjti asztal köré az ámuldozó apostolokat (pl. Lk 24,13-35). Teszi ezt azért, hogy velük maradjon, hogy biztosítsa őket, új módon, mégis valóságosan van közöttük. Nem véletlen tehát, hogy a keresztény hagyomány a szentmisét egyszerre nevezi áldozatnak és lakomának. Mindkettő egyaránt és ugyanolyan mértékben hangsúlyos. A Szentírásból továbbá egyértelmű, hogy az első keresztényeknél az Eucharisztia ünneplésének legősibb ismert neve „az Úr vacsorája” (1Kor 11,20). Mi, katolikusok, sajnos nemigen szoktuk használni ezt a szép kifejezést, a reformáció egyházaitól e téren is sokat tanulhatnánk.

Az Úr szent lakomáján az Oltáriszentséget lelkileg mindig felkészülten, tudatosan, méltatlanságunk beismerésével, ugyanakkor hálával és örömmel vegyük magunkhoz! Ha nyelvre áldozunk, úgy nyissuk ki a szánkat, hogy a pap kényelmesen nyelvünkre helyezhesse a Szentostyát. Ha kézbe áldozunk, a szívünk föléli, azaz a bal kezünk legyen felül, mintegy

trónust képezve az Oltáriszentségnek, s rögtön vegyük magunkhoz a Szent Testet. Ne tartogassuk a kezünkben, s pláne ne vigyük a helyünkre! De ahogy Nemeshegyi Péter atya fogalmazta egyszer: „Minden külsőségnél fontosabb, hogy nagy vágyakozással éhezünk az Úr Szent Testére és Vérére, s nagy hálával és csodálkozással vegyük magunkhoz. Vagyis legyünk éhesek az Úr Jézusra!”

Zoltán atya

„A hívőknek kötelessége részt venni a szentmisén, hacsak súlyos akadályba nem ütköznek, s ennek megfelelően a lekipásztoroknak kötelessége biztosítani mindenki számára a lehetőséget, hogy eleget tehessenek kötelezettségüknek. A vasárnapi szentmise az a kiváltságos hely, ahol állandóan hirdetik és megvalósítják a communiót. Épp az Eucharishtiában való részvétel által az Úr napja az Egyház napjává is válik, és az Egyház így hatékonyan be tudja tölteni feladatát, hogy az egység szentsége legyen.”

(II. János Pál: Ecclesia de Eucharistia 41.)

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szimbóluma, a Missziós Kereszt

Március 16-án érkezett templomunkba. Hálások vagyunk azért, hogy egy egész hétvégével ajándékozták meg városunk és az esperesi kerület hívő közösségét a szervezők. Így nagyon tartalmas, igazi lelkiyakolatos élményekben lehetett részünk. Az időpontválasztás azért is szerencsés volt, mert még több hét maradt a nagybőjtől, hogy a kapott ajándékokat kamatoztatva tudjunk készülni a húsvétra.

A templomba lépve tekintetünket mindjárt magához vonzotta ez a rendkívüli alkotás és kíváncsított az ember, hogy egészen a közelébe kerülhessen. Lehetett érezni egyfajta kisugárzást...

Hálások vagyunk a szombati közös imádságokért, éneklésekért, Levente atya szombati és vasárnapi lelkiyakolatos szentbeszédeiért és a csöndes vasárnapi szentségimádásért.

Jó volt látni a környező településekről érkező híveket, papokat is, a szombat este szép számmal jelenlévőket, de lehetünk volna többen is. Elgondolkodtató, hogy a vasárnapi szentségimádásra hirdetett és időben kitett jelenléti ív – hogy az Oltáriszentség ne maradjon őrizetlenül – nagyon nehezen telt meg. Ennek ellenére jó volt tapasztalni, hogy a nap folyamán sokan betértek a templomba.

Köszönjük szépen Zoltán atyának a bensőséges hétvégét, és köszönet mindazoknak, akik bármilyen formában hozzájárultak, részt vettek.

KFA

SZÁMOMRA AZ EUCHARISZTIA ...

Az Oltáriszentség magunkhoz vétele tulajdonképpen a legszemélyesebb, legbensőségesebb kapcsolat Jézussal. A szívünkbe fogadjuk az Istent. Csak tiszta lélekkel, büntelenül tehetjük ezt meg! De az emberi természetünk oly gyarló, hogy mindig megbántjuk az Istent. Ezért mondhatjuk alázattal, hogy „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem!” Egész életemben igyekeztem komolyan venni azt, hogy méltó lehessen az Istennel való találkozásra. A szívembe fogdott Jézus velem van a hétköznapjaimban, a munkámban, a szomorúságomban, a küzdésemben, az örömeimben. Táplál, vigasztal, megerősít! Megtapasztalom, hogy velem az Isten, mint reményeim szerint a Mennyországban egyszer!

Szűcs Tamás

A SZENTMISE (XI. RÉSZ) - A FELAJÁNLÁS

Ez az írás azt a célt szolgálja, hogy segítsünk mindenkit a szentmisén és egyéb liturgikus alkalmakon való elmélyült, tudatos és tevékeny részvételre. Sokan Istent kereső lélekkel jönnek a templomba, és már kész liturgiát tapasztalnak. Talán sokan nem tudják, mit miért teszünk, pedig mindennek tartalma van. Vannak gesztusaink, amelyek automatikusak, vagy amelyeket utánozunk anélkül, hogy a mélyebb jelentését ismernénk. Ezek megismeréséhez szeretnénk segítséget nyújtani.

Következik a kenyér felajánlása. A pap fölfedi a kelyhet, fogja a paténát, amelyen a nagy ostya fekszik, felajánlja az Atyának egy imádsággal és az ostyát az oltárra helyezi. A hívőknek szánt ostyákat egy áldoztató kehelyben vagy egy áldoztató paténán készíti elő. A ministránsok ezután bort és vizet visznek oda. A pap az oltár jobb oldalán bort önt a kehelybe és néhány csepp vizet vegyít hozzá. A kelyhet az oltár közepén felemeli és visszahelyezi az oltárra. – A kenyert és bort ezzel a világi használatától elvonta és Istennek szentelte. A kenyér és bor adományai magunkat is Istennek ajánljuk mindennel együtt, ami mi vagyunk, és amink van. Szívünket Istennek szenteljük, és készek vagyunk Krisztussal egyesülni, az Ő áldozatában.

Az adományok előkészítése után a pap megmossa a kezét. Ez arra figyelmeztet minket, hogy a szent áldozatban tiszta szívvel vegyünk részt. Ezt követően a pap összefoglalja imádságainkat az adományok fölött. Az utolsó szavakat hangosan mondja vagy éneklé: *Mindörökkön örökké. Mi azt feleljük: Ámen.*

Az eukarisztikus ima

A felajánló könyörgés elhangzása után, amikor a pap „Krisztus, a mi

Urunk által” mondatára „Ámen”-t mondunk, kezdődik a szentmise bemutatásának központi, legkiemelkedőbb eseménye, az eukarisztikus (hálaadó) és megszentelő ima, melyet a Krisztussal egyesült Egyház intéz az Atyához, megköszönve neki a megváltás kegyelmét, és felajánlva neki Krisztus áldozatát.

A pap ünnepélyes felszólítással kéri a híveket, mielőtt belép a legszentebb cselekménybe, melyet gyakrabban idézett névvel Kánonnak hívunk. Ez a bevezető dialógus három felszólításból és válaszból áll.

Az Úr legyen veletek – És a te lelkeddel. Emeljük föl szívünket – Fölemeltük az Úrhoz. Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – Méltó és igazságos. Amikor ez utóbbit ki-mondjuk, azt fejezzük ki, hogy egyetértünk a hálaadás gondolatával.

A pap ezután elmondja a prefációt – az eukarisztikus ima bevezető részét-, amit „Valóban méltó, és igazságos” mondattal vezet be. Elmondja, miért adunk hálát, és bevonja a láthatatlan mennyei világot. A prefáció szövege nem mindig egyforma, különböző alkalmakon, ünnepeken, vasárnapokon és hétköznapokon más-más tartalmú imádságot hallunk. A prefáció végén a – „Szent vagy, szent vagy, szent vagy, mindenség Ura, Istene. Dicsőséged betölti a mennyet és a földet. Hozsanna a magasságban. Áldott, aki jön az Úr nevében, hozsanna a magasságban.” – ujjongó felkiáltással magasztaljuk az Istent. A hozsanna szó jelentése: segíts, kérünk; majd ez később egy lelkes diadalkiáltás lett.

Összeállította:

Szűcs Tamás

Egyházmegyei örökimádás a 2019-es évben is!

hétfőnként 18:30.: Csanád vezér tér
péntekenként 17:30.: Belváros

Isten veled, Missziós kereszt!

A SZIGNUM iskola diákjai, pedagógusai búcsúztatták el 2019. március 19-én reggel a Missziós keresztet, amely egy hétvégét töltött Makón, a Szent István Király templomban.

A Missziós kereszt az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (Budapest, 2020. szeptember 13-20.) szimbóluma, Ozsvári Csaba (1963-2009) ötvösművész alkotása. A 2007-ben készült kereszt közel három méter magas, bronzborításokkal díszített. Leveles-índás mintázatában az ősi magyar életfamotívum jelenik meg, a páva szimbólum által pedig ókeresztény stílusjegyeket is visel. A kereszt egyben ereklyetartó is. A tölgyfakeresztet 26 magyar szent és boldog ereklyéi díszítik.

A templomba belépve és a keresztet meglátva a sokszor izgó-mozgó, eleven nebulók is elcsendesedtek. Arcukon őszinte kíváncsiság, áhítat tükröződött. Figyelmesen, átszellemülten szemlélték a keresztet, amely minden jelenlevőt megérintett. Közös énekekkel és imával búcsúztattuk, majd a rövid szertartás végén a NEK jelképétől osztályonként is el-

köszöntünk. Térdet hajtottunk előtte, majd egy rövid elcsendesülés alatt alkalmunk nyílt közvetlen közelről megsejlelni ezt a szenteket virágzó fát. Imával kísérve engedjük útjára.

Tanulóinktól idézek: „Jó volt együtt lenni a kereszt körül.” „Hatalmas nyugalom és békesség töltött el.” „Szinte éreztem szentjeink jelenlétét, segítő szándékát.”

Makóról, Battonyára szállították tovább az ereklyetartót. Isten veled, Missziós kereszt! A Jóisten áldása kísérjen utadon!

Ima: Mennyei Atyánk, minden élet forrása! Küldd el Szentlelkedet, hogy az önmagát értünk feláldozó és az Oltáriszentségben velünk levő Krisztust felismerjük, és egyre jobban szeressük! Ő Urunk és Mesterünk, barátunk és táplálékunk, orvosunk és békességünk. Adj

bátorságot, hogy az ő erejét és örömét elvigyük minden emberhez! Add, hogy a készület ideje egész hívő közösségünk és népünk lelki megújulására szolgáljon! Ámen

Szalaiiné Bálint Rózsa

Keresse honlapunkat: www.makobelvaros.hu

Egy elfelejtett nap

Mintha tudomást sem szeretnénk venni róla... Mintha átugornánk, mint eső után a tócsát... Mintha csak a nap-tárban létezne... Nagyszombatról van szó. Arról a napról, mely még a legtöbb keresztény számára is az utolsó bevásárlások, a takarítás, a kocsis mosás, no meg a sonkafőzés ideje. „Készülünk az ünnepre” – mondjuk ilyenkor. Igen ám, de sajnos úgy, mintha ez a jelentős nap nem is létezne.

Pedig a Hitvallásban minden vasárnap elmondjuk, de aligha tudná bárki is elmagyarázni családtagjainak, mit is jelentenek ezek a szavak: „Alászállt a poklokra.” E „leghosszabb napnak” a jelentését így körvonalazhatjuk: Jézus a sötét, hideg és idegen sziklasírja anyaméhhé, vagyis az új élet kiindulópontjává változik. Nagyszombat tehát az a bizonytalan, iszonyú lassan gördülő, megmagyarázhatatlan idő, amikor a fény bekúszik az emberiség életébe. Érdekes, hogy az angol nyelvben a sír és a méh szavakat (tomb – womb) csupán egyetlen betű különbözteti meg egymástól. Igen: a nagyszombati sziklasír, csakúgy mint az anyaméh, növekvő és kitörni vágyó életet hordoz. Magyar nyelven sajnos egy-két könyvön kívül semmi sem található erről a fontos témáról. A Taizéi Közösség szerzetese és „házi teológusa”, John testvér viszont 2017-18-ban nagyszerű monográfiát írt franciául a Nagyszombat biblikus és mindennapjainkat is érintő összefüggéseiről, amit azután angolul is kiadtak. Ebből idézek

most néhány érdekesítő gondolatot: „Ez az a nap, amelyen minden beteljesedett, de semmi sem válik láthatóvá az új évezred kezdetén élő emberek számára. Talán azt is mondhatjuk, hogy manapság egyfajta nagyszombati korszakban élünk, egy olyan történelmi időszakban, amikor már oly sok remény szertefoszlott, és senki sem biztos abban, hogy mit tegyen azok helyére. Nagyszombat összefoglalja keresztény életünk alapelemeit, megtestesítve a beteljesedett reményt, mely ugyanakkor reménység marad. Jézus a mindennapi bűnös ember szintjénél ugyanis sokkal mélyebbre száll alá: egyetlen személy sem tapasztalt vagy tapasztalhat valaha is ilyen iszonyú mélységet. Ez az alászállás mutatja meg, milyen messzire hatol az ő szolidaritása – egyszerűen totális.”

Ezt a titkot keresi a XX. század egyik legnagyobb hittudósa, Hans Urs von Balthasar is: „Nagyszombat az a nap, amikor Isten halott, az Isten nélküli nap, amelyet egyetlen egyházi év sem tud átugrani, az a nap, amely előtt tanács-talanul állnak a liturgikusok, és az Egyház légzése kihagy egy kis időre. Az a nap, amely mértékhez nem igazodik, amely elválaszt egymástól életet és halált, hogy aztán elképzelhetetlen módon és minden emberi elgondoláson túl újra összehozza. Az a nap, amely keresztülvisz a poklon, a minden földi utak utáni útnélküliségen, a garantált kijárat-nélküliségen. Mert milyen más út is vezethetne az örök életbe?”

Zoltán atya

Jézus kereszttáldozatából fakad az örök élet Passiójáték – „rendezői szemmel”

A passiójáték mint műfaj történetileg a középkorig nyúlik vissza: egy formája volt ez a Biblia pauperum (a „szegények Bibliája”) megjelenítésének. Abban a műfajcsaládban kapott helyet, amit a „3 m”-nek szoktak emlegetni: *misztérium* (Krisztus, ill. Mária és a szentek életét, csodáit feldolgozó darab, legfontosabbak a karácsonyi és húsvéti misztériumok), *moralitás* (az ember lelkéért folyó harcban a megszemélyesített bűnök és erények küzdenek), *mirákulum* (a szentek legendáiról szóló vallásos színdarab). Annak a kivétel, megjelenítése, amit a Biblia lényegileg hordoz – a hívek épülésére szolgáló megváltástörténet: azaz annak a tanításnak a közvetítője, mely szerint Jézus kereszttáldozatából fakad az örök élet.

Arról ritkán esik szó, mennyire szolgál a szereplők épülésére. Talán azért, mert ez egyszerűen nem mérhető. Voltaképpen az sem, amit a nézők átélnek, mégis ismert a katarzisz fogalma: a tragédiákban az a fajta megtisztulás, amit a néző átél, miközben a hős helyette cselekszik. És ha a nézők átélését, empatikus, azaz beleérző-képességének fejlesztését szolgálja a darab, mennyivel inkább szolgálja a szereplők épülését...

A passiójáték szereplőinek és nézőinek ebben az évben is kétszer nyílt lehetősége átélni a katarzist. A virágvasárnapi előadás volt a premier, de persze ezt megfeszített munka előzte meg. Ha végiggondolom, milyen hosszú idő telt el február közepe óta, amikor már elolvastuk a legfontosabb bibliai részleteket, néhány szöveggönyt, akafisztoszt..., sőt, ha azt vesszük, hogy a tavalyi passiójáték óta is érlelődik bennünk, hogyan lehetne átélhetően megjeleníteni Jézus szenvedéstörténetét.

Ahogy a megírás indult: Zoltán atya és én két alkalommal ültünk össze Kiss József katekétai tanítványával, hogy megalkothassuk azt a pár perces keretet, ami darabunkat kontextusba helyezte. A táborúzi keret közös ötletünk volt, s egyben alkalom a fiatalokkal való találkozásra, egymás megismerésére, s egy-egy jó hangulatú beszélgetésre. Ekkor jegyzetek készültek, ami a szereplők (és majd a későbbi nézők) bevonódását szolgálta – ez egy drámapedagógiai módszer, akkor alkalmazható hatékonyan, ha nem kötött szövegű darabot dolgozunk. Ennek is volt nehézsége: a keret második része akkor még fikció volt – mindössze két fiatal

nak volt saját élménye a tavalyi passiójátékbeli szerepéből. Ezután a szöveggönyv összeállítása következett: ez főként dramaturgiai munkát jelent. A szerkesztésben igyekeztem figyelembe venni Zoltán atya ötleteit. Így alakult ki a számárkeresés jelenete, aminek kettős célja van – egyrészt felidéri a virágvasárnapi történetet: a bevonulást Jeruzsálemba, másrészt a kissé együgyű számártulajdonos alakja kiválóan ellenpontozza Jézus önfeláldozásának tragikumát. És ugyancsak Zoltán atya érvei alapján (mint dramaturg) írtam pár mondatot néhány (főleg apostol-)szerephez, valamint egy új karaktert alakítottam ki lektorunk, *Leo Langlois* mint utcai járókelő számára. Ezzel egyidejűleg került sor a szereplők felkérésére: a főbb szerepeket osztottuk ki

az elején, a mellékszerepeket pedig később. Hálát adunk a Jóistennek a lelkes fiatalokért és a keddi előadáson „beugró” kollégáért.

A rendszeres próbákra csütörtök esténként került sor: az olvasópróbát március 14-én tartottuk a sekrestyében, az összes többi (rendelkező)próba a templomban zajlott: lehetőség szerint az adott helyszínen. Mivel a próbákra az esti szentmisék után, rendszerint 19 órától került sor, a szignumos hetedikeseiket nélkülözni voltunk kénytelenek, valamint a *Nagy Árpád* által klarinéton játszott zenei betéteket is először a főpróbán, illetve ugyanezeket *Borsosné Majoros Melinda* fuvolajátékaént a nagykeddi előadáson hallottuk. Az elhangzott dalok és a darab összeillesztése *Reiszné Surinás Piroska* munkáját dicséri, a nagykeddi előadáson az ő helyét *Bedő Boglárka* vette át.

Köszönetemet fejezem ki azért, hogy ez az előadás létrejöhett mindenkinek: a szereplőknek éppúgy, mint a zenészeknek, és a felkérésért Zoltán atyának, mert ugyan nagy munka van mögöttünk, de a misszió mindig megéri a fáradságot. Ezeket a fiatalokat – úgy érzem – közelebb hoztuk az evangéliumhoz, s együtt, szó szerint testközelből tapasztalhattunk meg, hogy az Úristen Jézus Krisztus által mindannyiunkat meghívott az örök életre, mert Jézus kereszttáldozatából fakad az örök élet.

Mészáros Ildikó
a SZIGNUM magyartanára,
a passió rendezője

PIETA (1759) Fából faragott, festett, barokk kori szobor

MŰLTRAVALÓ

A Pietà vagy nemzetközi írásmóddal Pietà (magyaros kiejtése piéta; szabad fordításban „A fájdalmas anya” - az olasz pietà, „szánalom” szóból) a keresztről levett Krisztust ölében tartó és fiát sirató Mária ábrázolása. A török-kor után egy egyszerű, paticsfalú templom állt néhány évig a mai szentély helyén. Később a makóiak 1718-ban szilárd materiából, téglából építették újabb templomukat. Falusias, szerény megjelenésű épület lehetett. Ebben a templomban állt az 1759-ben készült, fából faragott Pietà szobor, amely már nem provinciális alkotás. A

barokk mozgalmasságát a ruharedőkkel, Jézus testének plasztikus ábrázolásával, a színek látványos alkalmazásával érzékelteti. A díszítés feladatát, a barokk templombelső reprezentációját látta el. Az e célra alkotott szobor sem nélkülözte mindazon vonásokat, melyek kifejezték Jézus mérhetetlen testi szenvedését, Mária anyai fájdalmát és a megváltó halál általi megnyugvást, kiengesztelődést Istennel. Megtekinthető a Szegedi Dóm altemplomának állandó kiállításán, mely alkotás egy ismeretlen, Délkelet-Magyarországon alkotó művész igényes, színvonalas munkáját dicséri.

HÚSVÉT A CSALÁDUNKBAN

Nincs felemelőbb érzés, mint amikor háromnapos némaság után húsvét napján újra zengenek a harangok és hirdetik: a nagypénteken keresztre feszített Isten fia feltámadt. Az emberek így köszöntik egymást: „Krisztus feltámadt!” - „Valóban feltámadt!”. A húsvét a keresztény ember legnagyobb ünnepe. Igyekszünk még ma is az ősi hagyományoknak megfelelően tartani úgy, ahogy a régi húsvétek emléke szívünkben él.

Ételekkel megrakott kosárral a kezünkben meggyünk a templomba, hogy ebédre szentelt étel kerüljön az asztalra. Persze mindezt megelőzte az ünnepre való készülődés.

A húsvét előtti 40 napos böjti időszak a hústól való tartózkodáson túl imádságban, és különböző szokásokban nyilvánult meg. Ebben az időben nem mulatoztunk. Ez alól csak Virágvasárnap volt kivétel, amikor ünnepeltünk, és a tavasz első „virágát”, a barkát szenteltük meg.

Aztán kezdődött a nagyhét. Ekkor a tavaszi megújulás az otthonunkat is elérte. Kezdődött a lakás felkészítése az ünnepre. Majd csütörtökön, az utolsó vacsora termében lehetünk lélekben Jézussal és az apostolaival. Ezt követte a Kínzenvedési evangéliumok sora. A pap 12 szakaszra bontva olvassa végig egy szertartás keretében Jézus utolsó napjainak beszámolóit. Még kispapként is nagy lelki erőre volt szükségem ezeknek az embert próbáló szertartásoknak a megéléséhez! Ekkor hallgatnak el a harangok...

A nagypéntek, Jézus kereszthalálának a napja, az év legszigorúbb böjti napja. Ekkor semmilyen állati eredetű étel nem kerülhet az asztalra. Reggel egy kis pirítós, délben gomba-, vagy savanyúkáposzta leves, majd mindannyian feketében meggyünk a templomba, Jézus temetésénél együtt imádkozni.

Nagypénteken és szombaton a napot az asszonyok a sütéssel töltik. A házat bejárja a friss kalács és készülő hússok illata, amelyeket csak vasárnap a szentelést követően kóstolunk meg. Húsvét első napján már nincs főzés, az ebéd csak a

szentelt étel lesz.

A család egy kosárba viszi a pászka-kalácsot, a bárányt, a sonkát, a kolbászt, tojást, a sárgatúrót és az elmaradhatatlan bort. A családi nagy kosáron túl a gyerekek hoznak egy-egy kis saját kosarat és a közösség számára is készítenek kóstolót, hogy egy koccintás mellett köszönthessük egymást.

Görögkatolikus egyházunk legkülönlegesebb szertartása, amit itt Makón szombat este végzünk, bár a hagyomány éjfélhez kapcsolja, ezzel is jelezve egy új nap, új korszak kezdetét, a Feltámadás. A hosszú, hét hetes böjti időt ez a mindent átjáró örömteli óra változtatja át! Célba érve mindig ekkor élem meg, hogy 'Érdemes volt!' Még ezért az egyetlen óráért is! Amikor jöttünk, még minden szomorú volt, de egyik pillanatról a másikra minden az öröm mámorában, világosságban úszik, fehérben pompázik, ragyog! Olyan ez, mint egy szerelmes fiatal öröme, amelyet senki nem vehet el tőle!

És elérkezik a várva-várt Húsvét vasárnapja! A gyerekek már lázasan készítik a kosaraikat, az ünnepi ruháikat és indulnak a szentelésre váró ételekkel a templomba. Ünnepi ruhában jönnek a közösség tagjai is, hogy együtt éljük meg a halál legyőzését, az új élet kezdetét! A Liturgia végén a pászkás kosarak az ételek megszentelése következik. Újra felhangzanak a feltámadási szertartás énekei! Majd köszöntjük egymást. A gyermekek pedig lázasan keresik a fűben, a templomkertben az ünnep egyik legfontosabb szimbólumát, a húsvéti tojást!

Aztán haza érve a család minden tagja, a vendégeinkkel együtt asztalhoz ül. Az ebédet mindig a családfő kezdi a feltámadási énekkel, majd ő szegi meg a pászkát, és kezdődhet a lakoma!

Húsvét másnapján a lányok-asszonyok várják a locsolkodókat. Az első természetesen a család férfi tagjai, így mi még ma is sok-sok vízzel locsoljuk ki a hölgyeket az ágyból!

Biró István

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS A PARÓKIÁN

Nagyböjt ötödik vasárnapján a Szent Liturgiát követően a húsvéti készület jegyében kézműves foglalkozást tartottunk a parókián. A gyerekek elkészíthették a Golgotát és a Szent Sírt megjelenítő Feltámadás kertecskét, tojást festhettek, húsvéti üdvözlőlapokat és díszeket készíthettek. A délelőtti programokba – nagy örömünkre – a szülők is aktívan bekapcsolódtak. A gyerekek a kézműves foglalkozások közben a szabadban pihenésképpen íjászkothadtak. Mielőtt hazaindultunk volna, megnézhattuk és megkóstolhattuk a hagyományos húsvéti pászkát és sárgatúrót: Reméljük, minél többen kaptak kedvet, hogy saját húsvéti pászkás kosarukat elkészítsék és magukkal hozzák megszenteltetni a húsvét vasárnapi Szent Liturgiára. Köszönjük a szülők délelőttöz nyújtott aktív segítségét. Jó volt együtt lenni.

Drávainé Kovács Ágnes

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Makói Csoportja az év eleji rövidke szünet után újrakezdte munkáját. Január elején élelmiszer adomány osztásával indítottunk, hisz' nem csak karácsonykor „Adni Öröm”. Több mint 1000 kg csomag került kiosztásra a helyi és a környező falvak rászorulói között. a ruhaadományok fogadása zavartalanul folytatódott, ám ezek kiosztásában rövid szünetet kellett tartanunk, hiszen a csoportnak helyet adó épület kisebb-nagyobb felújításon esett át. Április 1-től felfrissült ruhátárral várjuk a rászorulókat egy megújult, szebb környezetben.

A már hagyománnyá vált kulturális programjainkról sem feledkeztünk meg. Idén is, mint minden évben megrendezésre került a „Máltai Téli Esték”, melynek a József Attila Városi Könyvtár adott helyet. Ha már hagyományokról beszélünk, február 23.-án a Korona szálló épületében tartottuk meg teadélutánunkat, ahol a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fennállásának 30. évfordulóját ünnepeltük - helyi és határon túli fellépők mutatták be műsoraikat.

A rendezvényen máltais barátaink és önkénteseink is részt vettek, teát és kalácsot szolgáltunk fel vendégeinknek. A 30. évforduló alkalmából szentmisén vettünk részt, melyet Biró István görög katolikus parókus tartott meg. A misén megemlékeztünk a régi tagokról és önkéntesekről is. Április hónapban a csoport segítői továbbképzésben vesznek részt, mely szintén a Máltai Szeretetszolgálat nevéhez fűződik. Húsvét előtt kerülnek kiosztásra a „nem luxustáska” akció keretében összegyűjtött női táskák, mely alapvető tisztálkodási szereket tartalmaznak. Olyan hölgyek/nők kapják meg ezeket, kiknek gondot jelent egy tusfürdő, fogkrém, vagy akár egy dezodor megvásárlása. További programjaink között szerepel a városi rendezvényeken való részvétel, mint pl.: Városi Gyermeknap, a nagycsaládok részére szervezett majális, illetve a Mária földén megrendezett főzőverseny.

Pintér Ágnes és Dobsa Gabriella MMSZ Makói Csoportja

Keresse honlapunkat: www.makoujvaros.hu

Mit is jelent a GYEP?

Gyerekek a Plébánián

Szeretnénk egy játékos klubot létrehozni, ahol a lényeg a játék, a jókedv, a vidámság és a közösség. Igazából játékos foglalkozás. Szeretnénk, ha kicsit kimozdulnának a fiatalok a technika világából, továbbá megnyitni a plébánia kapuját Mindenki előtt. Az időpontokat hirdetni fogjuk. Ezek szombatonként lesznek, 15:00-17:00-ig. **A következő alkalom május 4-én lesz.**

Szeretettel hívunk és várunk Mindenkit!

Helyszín: Szent István Király Plébánia
Üdvözlettel: Éva néni, Kati, Melinda

A SÁRGATÚRÓ ÉS A PÁSZKA

A pászka nem más, mint egy édes kalács, amely az örök élet édességét szeretné megmutatni nekünk. Különlegessége a formájában, szimbólumaiban rejlik. Ezt csak húsvétra készítjük. A hagyományos édes kalács tésztáját kelesztés után egy kerek sütő-formába helyezzük. A kör a soha véget nem érő örökkévalóságnak, örök ünnepnek a jelképe. A kalács díszítése tájegységenként változó, de minden esetben Krisztus szenvedésére és feltámadására utaló motívumokat jelenít meg.

Családunkban mi a következőképpen készítjük. Vékonyra sodort tésztából hármas fonást készítünk és a formába helyezett tészta szélén körbe futtatjuk. Ez jelképezi Krisztus töviskoronáját, melyet a kínszenvedése alatt viselt. A hármas fonás a Szeretben egyesülő Szentháromság jelképe, melyet a halál sem tudott elválasztani. A pászka 5 pontjára vékonyra nyújtott tésztából rózsákat formázunk. Ez az 5 rózsá jelképezi a Krisztus testen ejtett 5 sebet. Szintén vékonyra sodort tésztából, hármas fonást készítve keresztet formázunk a pászka közepére. Ez a kereszt nem csupán Jézus keresztjét szimbolizálja, hanem a Szeretet végső győzelmének a jele, amellyel letiporta a szeretetlenséget, a rosszat, a bűnt és a legvégső ellenségét, a halált!

A sárgatúró különleges húsvéti édességünk, amely hagyományosan a húsvéthoz kapcsolódik. Főként a görögkatolikus vidékeken ismert, de bárki elkészítheti. Egy liter tejet lábasba öntünk, beleteszünk egy csipet sót, 3-4 evőkanál cukrot (izlés szerint változhat), 1-2 csomag vaníliás cukrot (vagy egy kevés vanília aromát), 1 rúd fahéjat és 8 egész tojást, melyeket előzőleg villával enyhén felverünk. Lassú tűzön, folyamatos kevergetés mellett addig főzzük, míg túrószerűen összeáll. Vászonruhába rakjuk, gombócot formálva megkötjük és felfogatva hagyjuk, hogy a leve lecsöpögjön (minimum 4 óra) majd hűtőben tároljuk. Hidegen könnyen szeletelhető.

Biró-Káplár Mária

Nagybőjti adományosztás 2019

Nagybőjti tartós-élelmiszer gyűjtésünk során a templomi közösség, valamint a SZIGNUM családjai 120 liter étolajat, 80 kg száraz tésztát és 60 kg konzervet ajánlottak fel. Köszönjük ezentúl a

ContiTech Fluid Automotive Hungária Kft. makói telephelyén dolgozók nagylelkű élelmiszer adományait is.

19 csomagot készítettünk a plébániára érkező élelmiszerekből. Az összegyűlt adományokat makói egyedülállóknak, időseknek és rászoruló családoknak

vittük el. A csomagokon túl egy nagybőjti imát is vittünk a családoknak, melyet közösen mondtunk el.

Személyes beszélgetésre is időt szántunk az adományok kiszállítása kapcsán, így jobban megismertük őket és a jelenlegi életkörülményeiket.

Nagy öröm volt, hogy ismét tudtunk segíteni néhány rászoruló embertársunknak, szebbé tehetjük számukra a húsvétot, átadhattunk valamit Jézus szeretetéből.

Baranyi Kati

Interjú Gyulay Endre vasmises püspök atyával (5. rész)

Papszentelése 65 éves évfordulója alkalmával beszélgetek otthonában Gyulay Endre püspök atyával, aki két évet töltött Makón, a szervita kápolnában.

P.Z.: Hogyan lehet motiválni a szentmisére járást, a szentmisén való részvételt, ha nincs meg a családi háttér vagy a belső igénye valakinek?

Gy.E.: Nagyon nehéz, de pl. egy családlátogatással el lehet kezdeni. Ifjú koromban, amikor már nemcsak hitoktattam, de öszszefogó kellett, köteleztem a hitoktatót – lehet, hogy jogtalanul –, hogy minden családot, ahol hitoktatott, látogasson meg és nézze meg, hogy milyen körülmények között van, és úgy kell a gyerekekkel is bánni, amit ott tapasztalt, és próbáljon ott egy-két magot elvetni. Ha már a gyerek jár, akkor ne csak az legyen, hogy „nahát, itt rosszat nem tanul”, hanem valami legyen. Csak azzal lehet, hogy elmegyek és

beszélék velük. Visszaemlékszem: januárban házszentelések voltak Domaszéken. Mondom: „Hát nem tud eljönni a templomba?” – Beteg, stb. – „Eljövök és a húsvéti áldozást itthon elvégezzük.” - „Jaj, hát nem akarok én még meghalni!” – Mondom: „Akkor holnap jönnék, vagy még ma visszajönnék.” Megértette, hogy miről van szó és attól kezdve a tanyavidéken volt 11, 15 vagy 20 elsöpéntekesem, de ugyanakkor 3-4 napot végig kellett járnom különféle utakon, hogy megáldoztassam húsvétra őket. Ezek a találkozások, ha azok normálisak, abból születhet valami. Nincs érdeklődés önmaguktól, az érdeklődést föl kell kelteni. Egy csokoládéra akkora hirdetések vannak az újságokban vagy a tv-ben! Erre pénzt áldoznak, hogy rákapjanak az emberek. Nekünk komoly értékekre is „propagandát” kell csinálni, mert az nem születik magától.

P.Z.: 65 év papság. Melyik volt a legemlékezetesebb miséje - ha volt ilyen?

Gy.E.: Erre nem tudok válaszolni, mert mindegyik az. Nem azt mondom, hogy élmény, de mindegyikben valahol próbálok ott lenni, találkozni Jézussal. A pápával való találkozás Rómában, amikor II. János Pál a püspökökkel mindig együtt misézett *ad limina* látogatások alkalmával, a körülmények, a koncelebrálás nagy élmény volt. Vagy amikor a Szent Jobb ifjabb püspök koromban itt volt Szegeden: akkor még a szabadtéri állványok az én kérésemre ott maradtak, mert egy héttel később volt a látogatás, s akkor Szabadkáról, Délvidékről és innen-onnan is jöttek. Fantasztikus volt a tömegnek a vonzása és ott az éneklés, meg egyéb, áldoztatás fönn a padok között – biztos, hogy nagy élmény volt! De hát az is élmény, amikor öt hívő van és annak az öt hívőnek mutatom be a szentmise áldozatot és találkozom Jézussal. Ugyanaz, legfeljebb érzelmileg más.

P.Z.: Keresztény ma Magyarországon?

Gy.E.: Nem. Nagyon messze vagyunk attól. Mert ha az volna, akkor nem volna abortusz, meg nem volna annyi nyomorgó, akinek nincs enivalója és így tovább. Az, hogy mondogatjuk, hogy kereszt-

tény Európában keresztény Magyarország van, ez sajnos nem igaz. Nyugaton egy kicsit még túlmertek a dolgokon, mert ott nincsen férfi meg nő, csak ember van. Nincs férfi-nő házasság, hanem mindenféle van. Van abortusz, a pápával való szembenállás és minden más. Ezek egyáltalán nem keresztény vonások. Egy újabb szakadást, vagy nem tudom, mit óhajtának egyesek, inkább a kevélységük és okosságuk miatt, de itt nálunk is megvan a közömbösség és megvan az, hogy *„jó, én katolikus vagyok, de azért ez nem megy, meg ez, meg az, és ezzel nem értek egyet. Én katolikus vagyok, de a papra nincs szükség, nem tudom minek, csak kiadás”,* és így tovább. Sok mindenben nem olyanok vagyunk, mint amilyennek lenni kellene, de sok mindennel jobbak vagyunk azért, mint akár Nyugat-Európának egy része, vagy Amerikának egy része, mert ott is mély vallásosság van, de csak egy kisebb területen. (Folytatjuk!)

Zoltán atya

A szent 40 nap kiemelt ideje volt a megtérésnek, az imádságban való elmélyülésnek és a felebaráti szeretet gyakorlásának. Nagyböjt péntekjein a **keresztutat** Belvároson 17:15-től imádkoztuk.

A gyerekeket nagyböjt folyamán a **jóságlist** gyűjtésére hívtuk, melyből Húsvétra kalács készült! Március 15-én, pénteken 9 órakor **szentmisét mutattunk be magyar hazánkért.**

A március 16 -17-i hétvégén templomunkba érkezett a **Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós keresztje.**

A **SZIGNUM búcsúztatta el** hétfőn reggel a **Missziós keresztet**, amely az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szimbóluma. A tölgyfakeresztet 26 magyar szent és boldog ereklyéi díszítik. A kereszt mellett együtt énekelünk és imádkoztunk. Makóról Battonyára szállították tovább az ereklyetartót.

Március 19-e Szent József ünnepe. Az este 6 órai szentmise keretében **megáldottuk az édesapákat és anyapákat.**

Szent József ünnepéhez kapcsolódva, március 23-án öt csapat részvételével zajlott a Szent László évhez kapcsolódó labdarúgó torna folytatásaként megszervezett vándorkupa a szegedi Karolina Gimnázium tornatermében. A **SZIGNUM csapata** két győzelemmel, egy vereséggel és egy döntetlen utáni megnyert hetes-párbajjal jutott a dobogó második fokára. A csapatban pályára léptek: Pálfi Zoltán, Csapó Tibor, Szűcs Gábor, Gregor Csaba, Puskás Kornél, Gulyás Attila, Kiss Zoltán, Varga Péter. Gratulálunk! Templomaink továbbra is bekapcsolódnak az egyházmegyei örökimádásba: hétfőnként az esti szentmise után a kis kápolnában, péntekenként – nagyböjtben ugyancsak az esti mise után – Belvároson tartottunk **szenstégimádást.**

Április 23-án, a Húsvét utáni kedden, **kirándulást szervezünk Budapestre**, az Inkák aranya kiállításra. Vártuk a gyermekmissziósok, szüleik és a plébániához tartozó családok, érdeklődők jelentkezését április 10-ig. Költségek: 3000Ft. Részletek a szórólapon.

Templomunk húsvét előtti **nagytakarítása** április 13-án, szombaton 8 órától volt. Köszönjük a segítő kezeket!

Virágvasárnap, a nagyhét kezdete. A 9 órai szentmise keretében az **ifjúsági passió** került előadásra.

Nagyböjti **tartós élelmiszer gyűjtésünk** során a templomi közösség, valamint az Egyházi Iskola családjai 120 liter olajat, 80 kg száraz tésztát és 60 kg konzervet ajánlottak fel. Köszönjük ezen felül a gumigyár dolgozóinak nagylelkű élelmiszer adományait is!

Nagypénteken a keresztutat 15 órától a Kálvária kápolnánál végeztük.

Húsvétvasárnap a reggeli szentmisében **ételszentelést** tartottunk, a mise után pedig **tojáskeresés** volt a gyerekeknek a templomkertben.

Kereszteltek 2018. aug. 20. óta: Aigner Marcell, Kovács Tímea, Keresztúry Csánád, Marosfalvi Tamás, Vancsó Petra, Somogyi Gábor Márk, Csizmadia Gréta, Kazi Lara, Vass Jázmin, Horváth Adrienn, Vetró Viktória, Töröcsik Nándor, Hupuczi Emili, Szilvási Szonja, Cseh László Ágoston, Halász Adrián, Koczás Kira Fanni, Koczás Andrea Ildikó, Koczás Tifani, Koczás Tamás Zoltán, Kiss Lilla, Apfel Zoltán Marcell, Galváts Hajnalka, Kovács Tamás, Kieta Hunor, Németh Erik, Hajdu Szilárd

Házasságkötések 2018. aug.20. óta: Pető Veronika–Csizmadia Róbert, Haaz Zsuzsanna–Hegedűs Gellért, Miczán Vivien–Csapó Gábor Csaba, dr. Baráth Katalin Ágnes–Stenszky Gábor Tamás, Turzó Barbara Éva–Ornyik Attila, Bere Anikó– Dr. Csorba Krisztof

Elhunytak 2018. aug.20. óta: Nacsa Erzsébet, Dr. Tóth Ferenc, Szabó Józsefné Kátóna-Kis Margit, Tóth István Mihály, Gruber Antal, Kurusa Jánosné Igaz Mária, Bálint József, Ludányi Mihályné Varga Mária, Török Bálintné Báló Piroska, Tanács Györgyné Farkas Anna, Szabó Jenő, Csáki Árpádné Dániel Mária, Dr. Németh Lászlóné László Ilona, Nagy István, Moró Lajosné Nacsa Mária, Kanyó Ferenc Bertalan, Rác Vivien, Brútyó Imre Sándor, Horváth Gyula, Farkas Gyula Istvánné Nagy Rozália, Bojtos Ferencné Mészáros Katalin, Tóth Istvánné Mészáros Katalin, Varga Jánosné Szócs Ilona, Szászik Lászlóné Zsigmondovics Ildikó, Kúsz Józsefné, Bereczki Imréné Bozó Rozália, Id. Baranyi Antal, Dudás Imréné Horváth Mária Terézia, Gesztesi László, Juhász Ferenc, Szeles Sándorné Bagaméri Margit, Dr. Mihály Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LITURGIKUS REND:

Húsvét vasárnap (ápr. 21.)

10:00h Szent Liturgia, majd Pászkaszentelés

Húsvét hétfő

7:30h Utrenye

8:30h Szent Liturgia

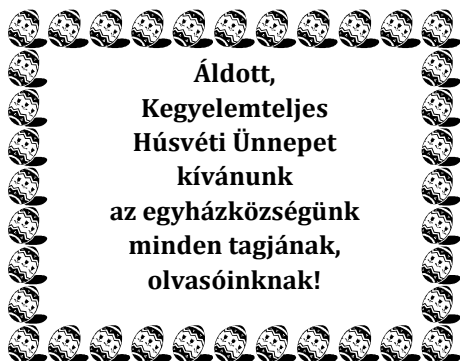
Húsvét kedd

8:30h Szent Liturgia

VASÁRNAPOKON

7.30h Reggeli Istentisztelet

8.30h Szent Liturgia

Áldott,
Kegyelemteljes
Húsvéti Ünnepet
kívánunk
az egyházközségünk
minden tagjának,
olvasóinknak!

Bemegy a nyuszika a zöldségeshez, és kérdezi az eladótól:

- Sárgarépa van?
- Nincs nyuszika, csak banán van.
- Akkor irány Bana!

- Hogy hívják a népszerű nyulat?
- Vastapsifüles.

Hogy hívják az sugárfertőzött nyulat?

- ???
- Paksifüles.
- Hogy hívják a sült nyulat?
- ???
- Tepsifüles.

Felelős kiadó:
Pálfi Zoltán plébános
Szerkesztés és tördelés:
Szűcs Tamás

Fotó: Szabó Anita,

Mészáros Ildikó

A szerkesztőség címe:

Szent István Király

Plébánia

6900 Makó,

Szt. István tér 22/a

www.makobelvaros.hu

plebania.makobelvaros

@gmail.com

Tel.: 06-20/464-2637